

a Danish American Weekly, owned by the United Danish Evangelical Lutheran Church in America... published by Danish Lutheran House, Blair, Nebr.

Danskeren

Nr. 5.

Blair, Nebr., Onsdag den 30. Januar 1918.

27. Aarg.

Diplomatistiske Stortaler.

True translation filed with the postmaster at Blair, Nebr., Jan. 30th, 1918 as required by the act approved Oct. 6th, 1917.

Nr. 26. Jan. — Tyskland har gennem sin kejserlige Kåser, Grev von Hertling, og Styrig-Ungarn gennem sin Udenrigsminister, Grev Czernin...

Stent baade Grev von Hertling og Grev Czernin prøver at finde Muligheder for en kommende Overensstemmelse med deres Fiende paa Punkter af mindre Betydning...

Tysklands Talsmand er uforpromiterende fjendtsindet mod de fleste af de Fredsmaal, som Præsident Wilson fremholdt...

Grev Czernin var mere moderat i sin Behandling af Præsident Wilsons Bøder, idet han erklærede, at det Synspunkt, Præsidenten fremholdt i sin sidste Tale til Kongressen...

Bil ikke give Slip paa Elsas-Lothringen.

Fra det tyske Standpunkt er Afstaaelsen af Elsas-Lothringen til Frankrig ifølge von Hertling uden for Spørgsmaalet...

Ugeaa angaaende Nomineringen af nordre Frankrig, da maatte Tysklands vitale Interesser tages med i Beregning og afgøres mellem Tyskland og Frankrig.

Angaaende Polens og Balkanstaternes Skæbne og Reguleringen af den italienske Grænse sagde Kansleren, at det bliver Styrigs Sag...

Udveksling af Fredsbeeder.

Med Hensyn til Rusland sagde Grev Czernin, at Styrig-Ungarn ikke ønskede nogen Annektion eller Stadeserstatning...

Baade Grev von Hertling og Grev Czernin mente, det var indlysende, at Udveksling af Fredsbeeder med United States muligvis kunde danne et Udgangspunkt for en forsonlig Drøftelse...

Japans Standpunkt.

I en Tale for den japaniske Følgeforsamling fremholdt Bicegrev Motono, Udenrigsministeren, at den Anstuelse, som Premier Teruchi tidligere havde udtrykt — at Japan var fuldt ud i Overensstemmelse med dets allierede i Krigen...

De Allieredes Bødmøttelse af von Hertlings Tale.

London, 25. Jan. — Kansler von Hertlings Tale karakteriseredes i Dag af Blokade-Minister Lord

Robert Cecil som „meget krigerstviselig ikke nogen Fredsstale.“ Han tilføjede, at Talsen var dikteret af Gindenburg og Ludendorff...

Socialist Scheidemann taler.

Nr. 26. London, 26. Jan. Fredsadvokater i Centralfrigerne gaar haardt løs paa den tyske Kansler for hans Erklæring af Tysklands krigerstke Hensigter.

De tyske Flertalsocialister, hvis trofaste Støtte i den fjerne Tid ofte har frelst kejserregnets Hjemmefront fra at bryde, har endelig sagt Stop.

I Tyskland har Socialistlederen Philipp Scheidemann i Bemærkninger, der fulgte paa Kansler von Hertlings Tale, taget Ordet for FRED for Foraaret.

Angaaende Rusland udtalte Scheidemann en Advarsel, at den kejserlige Regerings militære Ledere vilde blive afsat, hvis de ikke fik FRED i Stand.

Uddrag af Scheidemanns Svar til Kansleren, som den publicerendes i Berliner-Bladet „Vorwärts“ siger her:

„Militarpartiets Hovedargument for Krigen forlængelse var fremholdt, nemlig U-vaadens Succes og vor Hærs Styrke. Men disse skulde have skaffet os en afgjørende Sejr i Løbet af 6 Maaneder...

„Men det maa siges Mr. Wilson klart.“ sagde Talsen, „at Elsas er Tysklands og vil vedblive at være saa. Om eet klart Ord udtales angaaende Belgien, saa vil Englands Krigshandler ende. En ærefuld, fuldstændig Genoprettelse af Belgien er vor Pligt.“

Angaaende Forholdet mellem Tyskland og Styrig sagde Hr. Scheidemann, at en Forenkling om Styrigs Følelse over for den nærværende tyske Regime kunde drages fra

bet Taktum, at under Demonstrationerne i Wien fornylig angrebes den østrigske kejser ikke en eneste Gang af Talsen, men den tyske kejser blev aabent og gentagne gange infulteret. Dette afholdtes, sagde han, de tyske Tinters Angreb paa Styrig. Han erklærede, at Talsens Presse havde fordret, at „Tyskland burde fries fra Styrig.“

Sidste Nyt.

True translation filed with the postmaster at Blair, Nebr., Jan. 30th, 1918 as required by the act approved Oct. 6th, 1917.

Dags Morgen. Nr. 26. Stent dyp Sne endnu dækker Jorden her Italienerne med Held udført et dramatisk Fremstød imod den østrigske Linie i Bjergetegn i nordre Italien, indtaget stærke Stillinge...

Det irske Spørgsmaal. London, 25. Jan. Premierminister Lloyd George har anmodet de ledende Medlemmer af den irske Konvention om at komme til London og konferere med Regeringen. Det blev da besluttet at ajournere Konventionen...

Wort eget Land.

I Ray Lake Township i Crow Wing County, Minn., er hørt Menneke over 14 Aar medlem af det Røde Kors. Desuden er hwer Farmer blevet opfordret til at give 10 Bushels Kartofler til denne Institution næste Aar.

En kvindelig Sporvognsfonduskøber styrer. New York, 23. Jan. Trafikken paa en af Sporvejsslinjerne i Teatervokertret var i Gaar Eftermiddag standstøret i 40 Minutter, efter at en ung kvindelig Sporvognsfonduskøber var faldet om af Umattet.

Kaptajn John Albert Jensen afgik Veddag den 12 Januar ved Døden i sit Hjem i Brooklyon, N. Y., efter et kort Sygeleie. 47 Aar gammel. Afhøde kom for to Maaneder siden tilbage fra Frankrig; det var den anden Tur, an havde gjort til Europa under Krigen. Han erklærede sin Hustru Katherine, en Søn Albert og to Døtre, Gertrud og Irene.

Varepersonalet ved Stokerne i Shelton, Va., har af Stole-Maadet modtaget Ordre om at underlægge Stemmningen blandt Værnernes Forskellige med Hensyn til at holde Stole og saa om Veddagene for paa den Maade at spare Aul og gøre Stole-aaret tre Uger kortere. Meningen er at være færdig med Skollen tidlig i Maj, saa Drengene og Pigerne kan hjælpe til med Arbejdet paa Farmen og i Haverne.

Gamle Peter Madsen, der sammen med sin alderstegne Hustru fejrede deres Guldbryllup afdagte 10. November, afgik sidste Fredag ved Døden i sit Hjem i Racine, Wis., i en Alder af 81 Aar. Peter Madsen kom til Racine fra Nalborgh i Efteraaret 1867 sammen med sin hustru, Else Marie Jensen, og de blev gift samme Dag, som de

fatte Tod i Byen. Strafs efter fik Peter Madsen Plads som Smed paa Mitchells Bognfabrik, og der arbejdede han, indtil Syntet spigtede ham. Foruden sin Hustru efterlader han en Søn og fem Døtre samt 11 Børnebørnsbørn.

Jorden rundt.

En tyk Skarpring. København, 24. Jan. Fra Stockholm telegraferes til „Nationaltidende,“ at tyske Krigsskibe har tapret den hollandske Dampskib „Yma“ paa 1268 Tons, under Vejs fra Holland til Søerig med Sukker.

General Duff død. London, 22. Jan. General, Sir Beauchamp Duff, der var Oberbefehlshavende over de britiske Tropper i Indien fra 1913 til 1916, fandtes i Gaar Morges død i sin Seng i sit Børelse i en Klub i Westend.

Brazilien og Krigen. Washington, D. C., 24. Jan. De 30 tyske Skibe, som blev beslaglagt af den brasilianske Regering ved Brasiliens Rindriben i Krigen, er bestraget af den franske Regering til militært Brug. Skibene er paa tilfammen omkring 120,000 Tons brutto.

Det irske Spørgsmaal. London, 25. Jan. Premierminister Lloyd George har anmodet de ledende Medlemmer af den irske Konvention om at komme til London og konferere med Regeringen. Det blev da besluttet at ajournere Konventionen, og der blev valgt Mand til at have et Møde med Premierministeren og de andre Medlemmer af Regeringen.

Minerulste i Canada. Halifax, 24. Jan. Det formodes, at 79 Grubebeholdere er omkommet i en Eksplosion i en af Acadia Kulfompagnis Miner ved Stellarton, Nova Scotia. Det lyffedes 11 Mand, som i Ulykkesøjeblikket arbejdede paa et højereliggende Galleri, at komme ud, men de øvrige af Skiftet, som beandt sig paa et lavere liggende Galleri, naaede ikke ud og blev indespærret. Der er hidtil hjerget otte Lig Arbejderne satte deres egne Siv paa Spil, for om mulig at redde Kammerater.

Kamp i Finland. Stockholm, 25. Jan. Det fremgaar af Telegrammer fra Gelsingfors, at Stillingen er kritisk i flere Egne af Finland. Nlere Steder har der fundet betydelige Kampe Sted og mange af Kampene forfættedes fremdeles.

Den alvorligste Kamp synes at have fundet Sted i Viborg, hvor socialistiske Medlemmer af den Røde Garde fik Assistance af russiske Soldater med Artilleri. Mange fine Bønder fra omkringliggende Distrikter kom til Byen og hjalp Regeringens militis, hvis Danske blev begyndt for kort Tid siden. Den Røde Garde traf sig tilbage efter haard Kamp og arbejder nu aabenbart Fortællninger.

Fra Russerfronten. London, 22. Jan. Tyske Blade, som er ankommet hertil, giver et usædvanligt mørkt Billede af Forholdene paa den russiske Front. „Boschische Zeitung“ siger, at den russiske Frontlinie smelter bort ved Defectioner af hele Afdelelinger, hvis Officerer er blevet afsat eller er flygtet. I Ugevis er Krigsmateriale blevet borttransporteret, men meget Materiale er ogsaa efterladt og ligger begravet under Sneen. Kanoner, navnlig de af stort Kaliber, er efterladt i deres Stilling, da ingen har brudt sig om at tage Vare paa dem, og Ammunitionsformingen er næsten udtømt.

Det samme Blad siger videre, at rumænske Tropper fremdeles indtager Hændigt Sædning. Stent de overholder Baadenhøllen.

Danmarks - Korrespondance.

Danmarks Skibstat i 1916.

Handelsministeriet har opgjort Antallet af Søulykker i danske Farvande og for danske Skibes Vedkomende i 1916 til 500; 396 heraf angik danske Skibe, hvilket var noget mere end i 1915.

I Aarets Løb forliste 46 danske Dampere til en Værdi af godt 32 Mill. Kr. mod 13 Dampere Aaret forud til ca. 5¼ Mill. Kr. Værdi og i 1914 12 Dampere til 6 Mill. Kroner.

af Søulykker forliste 28 paa over 200 Tons Størrelse.

38 af Dampene er forlist som en direkte Folge af Krigen, og 29 Mill. Kroners Værdi gik derved tabt, og 19 Søskibe til Værdi godt 1 Mill. Kr.; endvidere er Motorfjebbet „Samso“ bleven delvis ødelagt ved Beskydning, og en tremastet Skonnert er opbragt som Pris.

I 25 Talsår er der gaet Mennekseliv tabt (mod 17 Aaret forud), heraf 11 ved Krigsforlist; ialt har der været et Tab af 214 danske Sømand.

Endelig oplyses det, at danske Søretter har behandlet ca. 300 Søulykkesager i Aarets Løb.

Højskole-Gleverne.

Statistisk Departement har udfundet en Overigt over, hvorledes Tilgangen til Højskole og Landbrugsskolerne stiller sig igennem de sidste fem Aar.

Det normale Antal af Glever paa disse er ca. 3400 Karle og ca. 3000 Piger paa Højskolerne, ca. 1400 Karle og ca. 225 Piger paa Landbrugsskolerne, ialt ca. 8000 Glever. Det sidste Aarsaars bragte ganske naturligt dette Tal ned, nemlig med ca. 1200, og Nedgangen faldt paa Karlene. Efterhaanden er Tallet dog atter gaaet op — især dog for Pigerens Vedkommende — og i 1916—17 var det samlede Antal Glever paa Højskoler 2866 Karle og ca. 3200 Piger, paa Landbrugsskoler 1431 Karle og 412 Piger, ialt ca. 7900 Glever eller altsaa kun omkring 100 færre end før Krigen; det er en ret betydelig Stigning i Antallet af kvindelige Glever, vil man se, nemlig ca. 400, der altsaa næsten opvejer Nedgangen i Antallet af mandlige Glever; paa Landbrugsskolerne er Pigerens Tilgang størst til Husføningsskoleafdelingerne — paa Højskolerne er det Haandværkerafdelingerne, der især bliver forøget.

Danmark paa Vej med Spiritusforbudet.

Verdenskrigen gav ganske naturligt Totalforbudsmændens Agitation for et fuldstændigt Spiritusforbud herhjemme Blandt i Seilene, idet der jo maatte foretages Indskrænkninger i Produktionen af stærke Drikke til Nord for andre og utilsvomt nødvendige Formaal. Forbudsmændene har nu sat en Adresbeovælgelse i Gang — en Art underhaands Folkafstemning over Spørgsmaalet: Forbud — Ifte-Forbud, og denne Adresse skal efter sigende have faaet 700,000 Underkrifter — efter det modfatte Partis Udtalesker skal dog adskillige Tusinde af disse være erhvervet paa uberettiget Maade; og som en Modvagt mod denne Bevælgelse er der stiftet en Landsorganisation: „Den personlige Friheds Værns“, for hvilken den kendte radikale Professor Weis er Formand. De to Partier kæmper drabeligt paa Møder og i Pressen, og det gaar heft til nu og da. Saa vidt det kan ses af udenforstaaende er det Forbudstillhængernes Plan under den nuværende Situation at fremstille et Lovforlag om „midlertidigt“ Forbud mod al Tilvirkning og Nidelse af Spiritus — dog med den Betingelse at faa et saadant Forbud efterhaanden gjort permanent.

Ugebladet „Sund Sæns“ mindet

til denne Forbindelse om de Forbud, Regeringen under Krigen har udført paa Spiritus-Området. I September 1914: Forbud mod Anvendelse af aftærstet Rug og Hvede til Spiritusfabrikation; i November f. A., Februar 15, Marts 15 og September 16 uderligere Udvidelser af Forbudet (til ogsaa at gælde Kartofler, Majs, Vg m. m.) I Februar 1917 kom faa Forbudet mod Handel, Udskænkning og Transport af Spiritus, i Marts forbrødes Fabrikation — undtagen af teknisk Spirit og Ger — udover en Trediedel af Fabrikationen i 1916, i April kom Turen til Bryggerierne (Modfattelse af Fremstillingen med 20%) og uderligere indskrænkende Bestemmelser d. 6. Juni; i August overtog Staten ca. 340,000 Tons Vg (til Fremstilling af Brød m. v.) og det paafødes Bryggerierne, at de kun maatte Vg hos Staten; 31. f. M. kom Vinforbudet, 6. Oktober Forbudet mod Udlevering fra Fabrikkerne af al Spiritus og endelig kom Ugedagen efter Loven om den forbrødede Vistak og Vinafgift.

Dyrtiden.

Efter de Indberetninger, som det statistiske Departement har modtaget fra de kommunale Prisreguleringskommissioner er Brødpriiserne usforandrede i Hovedstaden; i Provinsbyerne er Sigtebrød lidt billigere og Fransbrød lidt dyrere end i Oktober Maaned.

Mel- og Grønspriser er stigende, Sago og Ris findes saa godt som ikke i Markedet, men der ventes i den nærmeste Tid Tilførsler, der antagelig vil kunne følges til Priser, som er en Del lavere end de tidligere.

Jor Kartoffelpriser er der fastsat Maximumpriser: I Partier paa 1 kg. og derover 140 Øre pr. kg. I Partier paa under 1 kg. 144 pr. kg. Sukkerpriserne har i de sidste Maaneder været lidt varierende, med Tendens til Stigning.

Kaffe, Te og tørrede Frugter viser nærmest Tendens til Prisstigning, og det samme er Tilfældet for Konserver.

Smer salges nu efter den foreløbige Smørordning til 400 Øre pr. kg., ca. 50 Øre billigere end forrige Maanedes Pris. Margarine er gaaet ud af Markedet med Lidtagelse af ganske enkelte Steder. Ditepriserne er i fortsat Stigning: fra forrige Maaned er Opgangen ca. 10—12 Øre pr. kg.

Eg følger nu i København 419 Øre pr. Snes og 400 Øre pr. Snes i Provinsbyerne; det er en Stigning fra forrige Maaned paa 70—80 Øre pr. Snes.

Maalpriserne har i den sidste Maaned været i Opgang, flummet Maal 14 Øre, Sedmæll 37 Øre og Kærnemæll 20 Øre pr. Flaik. Kødpriserne, der i de sidste Maaneder har været nedadgaende, viser nu en gennemsnitlig Stigning paa ca. 10—20 Øre pr. kg.

Svidskaal og Rosenkaal viser lidt lavere Priser end i Oktober, og Kartoffelpriserne synes ogsaa svagt vigeende, derimod er Prisen paa Gulerødder opadgaende.

Sæbepriserne er gaaet op med ca. 20 Øre i Hovedstaden og ca. 10 Øre i Provinsbyerne. Petroleumspriserne er nu 70 Øre pr. Liter overalt i Landet.

Med Hensyn til Aul og Koks er Priserne omkring 12—13 Kr. pr. hl. Aul og 8—9 Kr. pr. hl. Koks.

Edward Spore.

*) Det er ikke let at nøjes med mindre end absolut Forbud, naar man er overbevist om, at dette vil tjene baade en selv og hele Samfundet bedst. Red.